

Νοών

ΠΑΜΕ ΣΙΝΕΜΑ

Ο ANTONI ΠΕΡΚΙΝΣ ΣΤΗ «ΔΙΚΗ» ΤΟΥ ΟΡΣΟΝ ΓΟΥΕΛΣ, ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ
ΣΕΛΙΔΕΣ 44-45

Η Μανιφέστα της αλληλεγγύης

Η τέταρτη μεγαλύτερη Μπιενάλε του πλανήτη ανανεώνει το ραντεβού της με το κοινό στις 28 Αυγούστου, στη σκιά της πανδημίας

ΤΗΣ ΜΑΙΡΗΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Μπορεί να μην έχει σταθερή έδρα και να είναι ευρωπαϊά νομάς, η Μανιφέστα όμως κατάφερε μέσα σε λιγότερο από τρεις δεκαετίες να αναδειχθεί στην τέταρτη μεγαλύτερη Μπιενάλε του κόσμου. «Χτυπημένη» από την πανδημία του κορωνοϊού, η 13η έκδοσή της ωστόσο δεν αναβλήθηκε για την τρέχουσα χρονιά όπως οι περισσότερες διεθνείς οργανώσεις. Θα είναι παρούσα για πρώτη φορά στη Γαλλία και στην πόλη που τη φιλοξενεί για φέτος, τη Μασσαλία, με μικρή καθυστέρηση. Κι αντί να υποδεχτεί τους πρώτους της επισκέπτες τον Ιούνιο, όπως προέβλεπε ο αρχικός προγραμματισμός, θα ξεκινήσει σταδιακά τις δράσεις της από τις 28 Αυγούστου και θα τις ολοκληρώσει τρεις μήνες αργότερα.

Η Μανιφέστα 13, που διακρίνεται για τον σαφή πολιτικό χαρακτήρα των έργων που φιλοξενεί, αναμένεται να ξεδιπλωθεί σε τρία διαφορετικά κεφάλαια, σύμφωνα με την πρόταση της τριμελούς επιμελητικής ομάδας, δηλαδή της Κατερίνας Τσετσαλίνα, επικεφαλής επιμελήτριας του Ιδρύματος VAC στη Μόσχα, του Στέφαν Καλμάρ, διευθυντή του Ινστιτούτου Σύγχρονης Τέχνης στη Μόσχα, και της Αλια Σέμπτι, επικεφαλής του Ινστιτούτου Διεθνών Πολιτιστικών Σχέσεων στο Βερολίνο.

Ο κύριος εκθεσιακός κορμός θα είναι το «Traits d' Union.s» (Ενωτικό), στο οποίο συμμετέχουν 47 καλλιτέχνες που πραγματεύονται έξι διαφορετικές θεματικές – το σπίτι, το καταφύγιο, το πτωχοκομείο, το λιμάνι, το πάρκο και το σχολείο – και θα φιλοξενηθεί σε έξι χώρους μουσείων και μεγάλων πολιτιστικών ιδρυμάτων και φορέων της πόλης. Το δεύτερο είναι το πρόγραμμα «Le Tiers» που δημιουργήθηκε από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Διαμεσολάβησης της Μανιφέστα 13. Στόχος του είναι να παρουσιάσει στο ευρύ κοινό το αποτέλεσμα σχεδόν δύο ετών έρευνας στη Μασσαλία, όπου είναι το εγχείρημα «Αόρατα Αρχαία». Πρόκειται για εκθέσεις διάρκειας ενός μηνός που είχαν ξεκινήσει ήδη από τον Δεκέμβριο και μέσω των οποίων συνδέονται διεθνείς καλλιτέχνες με διαφορετικές ομάδες των τοπικών κοινοτήτων. Το τρίτο σκέλος είναι οι «Παράλληλοι του Νότου», στο

«The Specter of Ancestors Becoming», βιντεοεγκατάσταση του Tuan Andrew Nguyen

οποίο έχουν ενταχθεί 97 από τις 360 προτάσεις που κατατέθηκαν με τοπικό, εθνικό και διεθνή χαρακτήρα.

ΝΕΟΙ ΔΕΣΜΟΙ. Στο επίκεντρο της θεματικής της Μανιφέστα 13 θα βρεθούν οι τρόποι που οι διαφορετικές κοινότητες μπορούν όχι απλά να συνυπάρχουν, αλλά να δημιουργούν νέους δεσμούς αλληλεγγύης, προσφέροντας τη δυνατότητα σε «εικαστικούς, ποιητές, συγγραφείς, δημοσιογράφους που θα θελήσουν να αποκαλύψουν ξεχασμένες, κρυμμένες ή ακόμη και ανύπαρκτες αφηγήσεις», και εντάσσονται στο γενικό σκεπτικό της διοργάνωσης, το οποίο δεν είναι άλλο από το να εξετάσει τις αλλαγές που συμβαίνουν στην Ευρώπη μέσα από τα μάτια μιας συγκεκριμένης πόλης και των καλλιτεχνικών και αστικών ιδιοτήτων της.

«Η 13η Μανιφέστα είναι ξεχωριστή καθώς πρόκειται να συνδεθεί πολύ περισσότερο με την τοπική κοινωνία και να αφήσει όχι μόνο υλική αλλά και άυλη κληρονομιά στην πόλη που τη φιλοξενεί πολύ περισσότερο από ό,τι συνέβη στην προηγούμενη δι-

οργάνωση που πραγματοποιήθηκε το 2018 στο Παλέρμο. Μας ενδιαφέρει να ανοιχθούμε σε κοινωνικά και διεπιστημονικά προγράμματα και όχι μόνο να διοργανώσουμε μια σειρά διεθνών εκθέσεων, εξού και τα δύο από τα τρία σκέλη του προγράμματός μας είναι αποκλειστικές συμπαραγωγές με τους πολιτιστικούς και κοινωνικούς οργανισμούς της Μασσαλίας» δίνει ο διευθυντής της Μανιφέστα 13

INFO

Η Manifesta 13 εγκαινιάζεται στη Μασσαλία στις 28 Αυγούστου και θα ολοκληρωθεί στις 29 Νοεμβρίου

Χέντβιχ Φίζεν το στίγμα της φετινής διοργάνωσης, η οποία έχει τεθεί υπό την αιγίδα του γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν.

Η Μπιενάλε - νομάς έρχεται σε μια πολύ καλή στιγμή για την πόλη της Μασσαλίας, καθώς τα φώτα της δημοσιότητας στρέφονται και πάλι στο σπουδαίο λιμάνι της Μεσογείου, το οποίο έχει αφομοιώσει και κεφαλαιοποιήσει τα προ επταετίας «δώρα»

που του δόθηκαν ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης – όπως μεταξύ άλλων το πρώτο εθνικό μουσείο της Γαλλίας που βρίσκεται εκτός της πρωτεύουσας, το Μουσείο Ευρωπαϊκών και Μεσογειακών Πολιτισμών – και έχει τη γνώση του πώς να αξιοποιεί πλέον τις δυνατότητες και τις υποδομές που προσφέρουν μεγάλης εμβέλειας θεσμοί όπως η Μανιφέστα.

Ενδιαφέρον έχει πάντως το γεγονός ότι ενώ η μοναδική Μπιενάλε - νομάς παγκοσμίως γεννήθηκε στον απόηχο του τέλους της ψυχροπολεμικής περιόδου – εξού και ο έντονος πολιτικός της χαρακτήρας και η σύνδεσή της με τον ακτιβισμό και τη διεκδίκηση δικαιωμάτων – δεν έχει καταφέρει να πετύχει στους κόλπους της ισορροπίες που βρίσκονται ψηλά στην ατζέντα των αιτημάτων των κοινωνιών παγκοσμίως. Ενδεικτικό είναι ότι από τους 47 καλλιτέχνες που θα δείξουν τη δουλειά τους στον κεντρικό κορμό της έκθεσης – ανάμεσά τους έξι καλλιτεχνικά δίδυμα και τέσσερις κολεκτίβες – 59,5% είναι άνδρες και 40,5% γυναίκες και πως 54,1% εκ των συμμετεχόντων είναι λευκοί και μόλις 10,8% μαύροι.